

असुरमत् (von असु) Otto Böhtlingk & Rudolph Roth: Sanskrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855
adj. subst. mit Leben begabt, ein belebtes Wesen

H. 1366.

असुम (3. अ + सु) adj. widerwärtig: पण्यः VS. 35, 1.

असुर (von असु) Un. 1, 42. 1) adj. lebendig; von unkörperlichem Leben: geistig. Es bezeichnet den wesentlichen Unterschied des immateriellen göttlichen Daseins von der Daseinsform der sichtbaren, irdischen Wesen und wird gebraucht: a) von den Göttern überhaupt: पुरो देवेभिरसुरैर्यदस्ति RV. 10, 82, 5. 1, 108, 6. 8, 86, 1. von vielen einzelnen derselben: von Indra 1, 54, 3. 174, 1. 8, 79, 6. Rudra 5, 42, 11. Pūshan 5, 51, 11. den Marut 1, 64, 2. Soma 9, 74, 7. Savitar 1, 35, 7. 10. 110, 3. 4, 53, 1. — b) am häufigsten von Varuṇa oder Mitra-Varuṇa RV. 1, 24, 14. 151, 4. 2, 27, 10. 7, 36, 2. 65, 2. 8, 25, 4. 42, 1. 10, 132, 4. AV. 1, 10, 1 (so auch von den Āditja überhaupt RV. 8, 27, 20. von Arjaman 5, 42, 1) und von Agni RV. 4, 2, 5. 5, 12, 1. 15, 11. 27, 1. 7, 2, 3. 6, 1. 10, 11, 6. VS. 27, 12. — c) insbesondere wird so genannt der Himmel und (auch subst.) der dort waltende höchste Geist, dessen bestimmtere Auffassung Varuṇa ist (wie Ahura Mazdā): इन्द्राय हि यौरसुरो अनेनत RV. 1, 131, 1. 8, 20, 17. 10, 92, 6. दिवो असुराय मन्म प्राण्योसीव यज्ये भरधम् 5, 41, 3. व्रता रक्षेये असुरस्य मायया 63, 7, 3. अयो निषिञ्चतसुरः पिता नः (dazu vgl. Naigh. 1, 10, wo असुर so v. a. Wolke) 83, 6. 10, 124, 3. मृक्षपुत्रासो असुरस्य वीरा दिवो धर्तार उर्विया परि व्यन् 10, 2. 6, 7, 2. 3, 56, 3. यदो धृतेभिराकृतो वाणीमांशभरित उच्चैव च । असुर इव निर्णिर्जम् 8, 19, 23. (अग्निः) न नि मिपति सुरणो दिवे दिवे यदसुरस्य जतरादजीयत 3, 29, 14. 9, 73, 1. 10, 177, 1. VS. 13, 44. — d) unkörperlich, übermenschlich, göttlich überh.: न्यस्रिः सीद्दसुरो न होता RV. 7, 30, 3. (अग्निः) पिता यज्ञानामसुरो विपश्चिताम् 3, 3, 4. क्व एषामसुरो नतत याम् 10, 74, 2. अस्मे वीरो मरुतः शुष्यस्तु जनेनां यो असुरो विधृता 7, 56, 24. — 2) m. a) Geist, s. u. 1, c. — b) unkörperliches Wesen übler Art, Geist oder Gespenst, Dämon; theils α) unbestimmt von einem Obersten dieser Wesen: (विद्य) वक्त्ररतो असुरस्य वीरान् RV. 2, 30, 4. कथो अत्रत्यसुरस्य वीरान् 7, 99, 5. theils β) von einzelnen oder im pl. von den Schaaren der geisterhaften widergöttlichen Dämonen, Asura; so an einzelnen Stellen besonders im 10ten Buche des RV., sehr häufig im AV., in allen Brāhmaṇa, so wie durch die ganze folgende Literatur (AK. 1, 1, 1, 7. H. 238. an. 3, 519. MED. r. 113). दृक्कानि पित्रोरसुरस्य मायिनः RV. 10, 138, 3. निर्माया उत्पे असुरा अभूवन् 124, 5. कृतार्य देवा असुरान्यदार्पन् 137, 4. योनासुरा अभि देवा असौम 83, 4. 131, 3. अयातपयस्तुरे शतुर्धा देवान्मनुष्याः असुरानुतपन् AV. 8, 9, 24. 2, 3, 3. 27, 3, 4. 4, 19, 4. 23, 5. 6, 7, 2, 3. 65, 3. u. s. w. Zahlreiche Allegorien und Mythen über Kämpfe zwischen den Göttern (die hier noch nicht Sura heissen) und Asura werden in den Brāhma. aufgestellt, um an diesen Gegensatz Gebräuche des Ritus u. Glaubenssätze anzuknüpfen. Çat. Br. 1, 2, 1, 8. 5, 1, 4, 1, 34. 3, 3, 2. 4, 6, 7, 2, 22. 2, 1, 1, 8. 2, 13, 2, 2, 8. 4, 3, 2, 3, 2, 1, 18. 5, 1, 1, 1. u. s. w. Ait. Br. 1, 23, 2, 11. 31. 36. 3, 39. 12. 50. 4, 3. u. s. w. Asita Dhānva heisst ihr Haupt Çat. Br. 13, 4, 3, 11. Âçv. Ça. 10, 7. Bali Vairokani R. 1, 31, 6. Baka MBh. 1, 6208. Mājādhara Kathās. 17, 19. असुरतमस Çat. Br. 4, 3, 4, 21. असुरब्रह्म m. 1, 1, 4, 14. Die Asura sind Geschöpfe der 10 Praṇāpati und werden zwischen den Apsaras und Nāga aufgeführt M. 1, 37. von Manu geschaffen

MATSJOP. 31. von Brahman VP. 40. इष्टचेतसः M. 3, 225. मकामुर R. 3, 18, 40. 4, 9, 66. भीमामुर Ragh. 3, 54. सुरामुराः Viçv. 10, 23. Çik. 168. असुरतसाम् (vgl. असुररतस) R. 1, 1, 42. सुराप्रतिग्रहदेवाः सुरा इत्यभिविश्रुताः । अग्रप्रतिग्रहणात्तस्या दैतेयाश्चामुरास्तथा ॥ 43, 38. Die Asura von tapfern Krieger bekämpft Çik. 156. bei den Buddhisten Lalit. 9. 11. u. s. w. Burn. Intr. 601. Lot. de la b. l. 3. Vgl. über die Asura noch MBh. 1, 2541. fgg., so wie u. दानव und दैतेय. — c) Sonne (vgl. सूर्य) H. an. 3, 519. MED. r. 113. — d) Rāhu Horāç. in Z. f. d. K. d. M. 4, 318. Ind. St. 2, 261. — e) Elephant H. ç. 175. — f) N. pr. eines Krieger stammes gaṇa पश्चादि zu P. 5, 3, 117. Vgl. 4, 1, 177, Vārtt. 2. Ind. St. 2, 243. — 3) f. असुरा. a) Nacht H. an. 3, 520. MED. r. 113. — b) Zodiacal-Zeichen (राशि) diess. — 4) f. असुरी. a) ein weiblicher Unhold (Asura): असुरी वै दीर्घजिह्वी देवानां प्रातःसवनमवालेट् Ait. Br. 2, 22. कालका च मकामुरी MBh. 3, 12203. — b) N. einer Pflanze, Sinapis racemosa Roxb., BHARATA und andere Erkl. zu AK. 2, 9, 19 im ÇKDr. Vgl. असुरी.

असुरकुमार (अ + कु) m. pl. eine bes. Klasse von Göttern, die zu den Bhavanādhīça gehören, H. 90.

असुरक्षयण (अ + क्ष) adj. Asura's vernichtend: वृधः AV. 11, 10, 10. 12. 13.

असुरक्षिति (अ + क्षि) adj. dass.: मृणिः AV. 10, 6, 21.

असुरत्वं (von असुर) n. Geistigkeit, übersinnliche oder göttliche Würde: मृक्षदेवानामसुरत्वमेकम् RV. 3, 55, 1. fgg. 10, 55, 4. पृथुं योनिमसुरत्वा संसाद 99, 2.

असुरमार्गो (अ + मा) f. dämonische Zauberkunst AV. 3, 9, 4. Çat. Br. 2, 4, 2, 5.

असुररत्नसं (von अ + रत्न) n. pl. Asura und Rakshas: देवा ह वै यज्ञं तन्वानास्ते ऽसुररत्नसं ये आसङ्गाद्विभयो चक्रुः Çat. Br. 1, 2, 1, 6. 3, 1, 5. 6, 1, 11 und sonst. — sg. ein dämonisches Wesen, welches an den Eigenschaften beider Klassen theilnimmt Çat. Br. 1, 2, 1, 17. 4, 1, 34. 3, 5, 1, 21. 4, 2, 1, 4. 6, 8, 1, 14.

असुरराज (अ + रा) m. König der Asura, Beiw. des Asura Baka MBh. 1, 6208. — Vgl. असुराधिप.

असुररिपु (अ + रि) m. Feind der Asura, ein Bein. Vishṇu's ÇABDAR. im ÇKDr.

असुरसा (3. अ + सु) f. N. einer Pflanze, Basilicum pilosum Benth., RATNAM. im ÇKDr.

असुरमदन (अ + मू) m. Vernichter der Asura, ein Bein. Vishṇu's R. 1, 31, 15.

असुरहन् (अ + हन्) adj. f. रक्षी Asura's vernichtend: Agni RV. 7, 13, 1. Indra 6, 22, 4. विधाट् 10, 170, 2. वाक् Çat. Br. 1, 1, 1, 14. 17.

असुराचार्य (अ + आ) m. Lehrer der Asura, ein Bein. des Planeten Venus H. 120, Sch.

असुराधिप (अ + अधिप) m. Fürst der Asura, so heisst Bali Vairokani R. 1, 31, 6. Mājādhara Kathās. 17, 19. — Vgl. असुरराज.

असुराह (von अ + आह) n. Messing H. 1049. Eig. den Namen eines Asura führend, wie auch कांस्य Messing nach dem Asura Kāṁsa benannt sein soll.

असुरतण n. AK. 1, 1, 2, 23, v. l. für असूतण.